

RYSZARD STEFANIK

**KARIERY SPORTOWE WIOŚLARZY
– STUDENTÓW INSTYTUTU KULTURY FIZYCZNEJ
UNIwersYTETU SZCZECIŃSKIEGO**

1. Wstęp

Badania nad karierami sportowymi studentów Instytutu Kultury Fizycznej US doprowadziły do wyodrębnienia grupy 56 zawodników, w tym 9 wioślarzy nie zrzeszonych oraz 10 wioślarzy, którzy studiowali na Wydziale Wychowania Fizycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie (WWF WSP) – poprzedniku IKF US.

Oprócz wioślarzy amatorów trenujących w uczelnianej sekcji AZS US wszyscy zawodnicy reprezentowali wysoki poziom wykszolenia, często będąc członkami kadry narodowej, na co dzień zaś trenując w Klubie Wioślarskim AZS Szczecin lub, w pewnym okresie, w SKS „Czarni” Szczecin. Należy zwrócić uwagę na fakt, że wszyscy zawodnicy uprawiali czynnie tę dyscyplinę sportu w okresie studiów, niektórzy z nich kontynuowali karierę sportową także po zakończeniu nauki bądź przechodzili do pracy szkoleniowej.

Celem niniejszej publikacji jest przedstawienie sylwetek studentów-wioślarzy oraz ukazanie ważkiej roli, jaką odgrywało środowisko akademickie w rozwoju tego sportu na Pomorzu Zachodnim. W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku wybitnych wioślarzy gromadziła w swoich murach Politechnika Szczecińska, stwarzając im optymalne warunki studiowania

(Ryszard Stadniuk, Ryszard Burak, Roman Kowalewski i wielu innych). Natomiast od lat osiemdziesiątych to WSP i IKF US (od 1985 roku) pełniło funkcję mecenata sportu. Składała się na to zarówno atrakcyjność kierunku studiów dla młodych sportowców, mogących po zakończeniu kariery zawodniczej realizować się w pracy trenerskiej, jak i umożliwianie wyczynowcom godzenia ciężkich treningów i wyjazdów na zawody i obozy z planami zajęć na uczelni, przyznawanie indywidualnego toku studiów.

Podkreślić także należy, iż w szczecińskim IKF pracuje dr Krzysztof Krupceki, były trener kadry narodowej wioślarzy, obecny szkoleniowiec Klubu Wioślarskiego AZS, notabene jedyne wyczynowe klubu w Szczecinie i na Pomorzu Zachodnim, oraz mgr Marek Kolbowicz, trzykrotny olimpijczyk. W Studium Wychowania Fizycznego i Sportu US pracuje Cezary Janiszyn – znakomity wioślarz, trener Klubu Wioślarskiego AZS, opiekun sekcji wioślarskiej klubu uczelnianego AZS US.

2. Materiał i metoda badawcza

Metodę badawczą stanowiła analiza oryginalnych wycinków prasowych gromadzonych przez lata w Zakładzie Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej US. Ponadto wykorzystano tzw. fiszki, stanowiące wyciągi z artykułów prasowych sporządzane przez studentów I roku w ramach pracy badawczej oraz wywiady i ankiety wypełniane przez studentów wioślarzy.

Ankieta zastosowana w badaniach zawierała dane osobowe, średnie ocen w poszczególnych latach, przebieg kariery sportowej z wyszczególnieniem największych osiągnięć oraz plany na przyszłość.

Spośród wioślarzy została wybrana grupa 13 osób – o mistrzowskich osiągnięciach sportowych, które ukończyły z powodzeniem studia w IKF US oraz aktualnych wybitnych studentów-wioślarzy – którym poświęcono poniższe biografie (w układzie alfabetycznym).

Jacek Cybulski

Urodzony 30.01.1981 r. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Staż treningowy: 8 lat. Złoty (4x ML), trzykrotnie srebrny i dwukrotnie brązowy medalista

Mistrzostw Polski (MP) juniorów. Złoty (2002 r.: 4 –), trzykrotnie srebrny, dwukrotnie brązowy medalista Młodzieżowych MP. Złoty (2001 r.: 4 – ML), pięciokrotnie srebrny, trzykrotnie brązowy medalista MP seniorów. Trzykrotnie srebrny (1997 r.: 4 – ML, 2001 r.: 4x ML, 2004 r.: 4 –) medalista Akademickich MP. Trenerzy: Piotr Kula, Krzysztof Krupecki. Obecnie student III roku IKF US.

Sławomir Czerwiński

Urodzony 28.01.1966 r. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Staż treningowy 14 lat. Reprezentant kadry narodowej. Złoty i srebrny medalista Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży (OSM). Trzykrotny złoty medalista MP juniorów. Wielokrotny medalista MP seniorów i Akademickich MP. Uczestnik Mistrzostw FISA juniorów w 1984 r. w 4x (5. miejsce). Uczestnik Mistrzostw Świata (MŚ) w 1991 r. w 4x (16. miejsce). Złoty medalista Akademickich MŚ w 4x w 1994 r. Srebrny i brązowy medalista Akademickich MŚ w 2x w 1992 r. Laureat Plebiscytu na Najlepszego Sportowca Ziemi Szczecińskiej w 1994 r. Trener: Krzysztof Krupecki. Obecnie członek Szczecińskiego Towarzystwa Wioślarskiego, uczestnik i medalista MP i MŚ wioślarzy weteranów.

Tomasz Fiłka

Urodzony 17.12.1968 r. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Staż treningowy 20 lat. Dwukrotnie złoty medalista MP juniorów starszych w 1998 r. w 1x i 4x. Dwukrotny złoty medalista Młodzieżowych MP w 1988 r. (2x, 4x). W latach 1989–2003 wielokrotny złoty, srebrny i brązowy medalista MP seniorów w 1x, 2x, 4x ML. Złoty (1994, 4x), srebrny i brązowy (1992, 2x) medalista Akademickich MŚ. Uczestnik MŚ seniorów (1991 r. – 16. miejsce, 1997 r. – 11. miejsce, 1998 r. – 20. miejsce) w 4x. Złoty medalista w regatach Pucharu Świata w 1997 r. w 4x ML. Trener: Krzysztof Krupecki. Obecnie pracownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Szczecińskiej i trener AZS Szczecin.

Marek Gawkowski

Urodzony 15.05.1965 r. Wzrost 190 cm, ciężar 87 kg. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Staż treningowy: 13 lat. Reprezentant kadry narodowej. Kariere

zawodniczą zakończył w 1993 r. Wielokrotny medalista OSM, MP juniorów i seniorów oraz Akademickich MP. Uczestnik MŚ w 1987 r. (2x), w 1989 r. (5. miejsce w 4x), w 1990 r. (11. miejsce w 4x), w 1991 r. (7. miejsce w 4x). Złoty i srebrny medalista Akademickich MŚ w 1986 r. w 4x. Dwukrotnie złoty medalista w Akademickich MŚ w 1992 r. w 4x. Uczestnik igrzysk olimpijskich w Barcelonie w 1992 r. w 4x (11. miejsce). Laureat Plebiscytu na Najlepszego Sportowca Ziemi Szczecińskiej (w 1991 r. – 23. miejsce, w 1992 r. – 4. miejsce). Trener: Krzysztof Krupecki. Obecnie mieszka w Niemczech.

Cezary Janiszyn

Urodzony 07.03.1965 r. Staż treningowy: 8 lat. Czołowy zawodnik AZS Szczecin, reprezentant kadry narodowej. Złoty medalista OSM w czwórce podwójnej. Złoty medalista (1984 r. w czwórce podwójnej) i srebrny medalista (1983 r. w czwórce ze sternikiem) MP juniorów. Srebrny medalista ME juniorów w 1982 r. w dwójce podwójnej. Dwukrotnie brązowy medalista MP seniorów w jedyńce wagi lekkiej. Obecnie trener Klubu Wioślarskiego AZS Szczecin, pracownik Studium WFiS US, szkoleniowiec sekcji wioślarskiej klubu uczelnianego US.

Tomasz Kaźmierczak

Urodzony 20.06.1977 r. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Staż treningowy: 10 lat. Dwukrotnie srebrny medalista Młodzieżowych MP w 1997 r. Czterokrotnie złoty (1996, dwukrotnie w 1999, 2001 r.), trzykrotnie srebrny (1998, dwukrotnie w 2000 r.) medalista MP seniorów. Uczestnik MŚ (12. miejsce). Trzykrotny złoty (1997, 1998, 1999 r.), dwukrotnie srebrny (1998, 2000 r.), brązowy (1999) medalista Akademickich MP. Trenerzy: Mariusz Szumański, Piotr Buliński, Artur Jankowiak, Krzysztof Krupecki.

Marek Kolbowicz

Urodzony 11.06.1971 r. Wzrost 186 cm, waga 90 kg. Staż treningowy: 18 lat. Czołowy zawodnik SKS „Czarni” i AZS Szczecin. Złoty medalista MP młodzików (1986 r.) w 1x. Złoty medalista MP juniorów (1989) w 1x. Uczestnik MŚ juniorów w 1988 r. (13. miejsce) i w 1989 r. (11. miejsce). Wielokrotny złoty medalista MP seniorów w 4x (1993–1996) i 2x (1997–2001). Wielokrotny

srebrny i brązowy medalista MPS (1x, 2x, 4x). Srebrny medalista MŚ do lat 23 w 1991 r. w 4x. Dwukrotny złoty medalista Akademickich MŚ w 1994 i 1998 r. (4x, 2x). Brązowy medalista Uniwersjady w 1993 r. w 4x. Złoty (2005 r.: 4x), srebrny (2002 r.: 4x) i dwukrotnie brązowy (1998 r.: 2x, 2003 r.: 4x) medalista MŚ seniorów. Zdobywca Pucharu Świata w 4x (2003, 2004 r.). Zwycięzca prestiżowych Regat Królewskich w Henley w Anglii w 4x. Uczestnik igrzysk olimpijskich w 1996 r. w Atlancie (9. miejsce) w 4x, w 2000 r. w Sydney (6. miejsce) w 2x, w 2004 r. w Atenach w 4x. W latach 1993–2004 wybrany przez czytelników „Kuriera Szczecińskiego” do grona dziesięciu najlepszych sportowców Ziemi Szczecińskiej, czterokrotny zwycięzca tego plebiscytu. W roku 2004 uznany za drugiego sportowca Ziemi Szczecińskiej. Od 01.11.2002 r. jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Zakładu Sportów Różnych IKF US. W swoim dorobku naukowym posiada wiele prac opublikowanych w kraju i za granicą. Trenerzy: Ryszard Kędziński, Krzysztof Krupecki (od 1990 r.).

Ryszard Kowalczyk

Urodzony 05.04.1978 r. Staż treningowy: 10 lat. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Brązowy medalista Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w 1996 r. w 4x. Brązowy medalista MP seniorów w 1998 r. w 4x ML. Brązowy medalista MP seniorów w 2001 r. w 4 –. Wielokrotny medalista Akademickich MP. Trenerzy: Artur Jankowiak, Krzysztof Krupecki.

Robert Król

Urodzony 21.03.1979 r. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Staż treningowy: 13 lat. Brązowy medalista MP juniorów w 1993 r. Pięciokrotnie złoty medalista MP seniorów (2x, 4x). Trzykrotnie złoty medalista Młodzieżowych MP. Uczestnik Regat o Puchar Narodów (MŚ do lat 23): 3. miejsce w 4x, 4. miejsce, 6. miejsce. Uczestnik MŚ w 1997 r. w 4x (11. miejsce). Dwukrotnie srebrny medalista Akademickich MŚ. Trener: Krzysztof Krupecki.

Piotr Kula

Urodzony 19.09.1969 r. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Staż treningowy: 7 lat. Srebrny medalista MP juniorów młodszych w 2 – w 1987 r. Złoty (1988 r.: 4 –) i brązowy (1988 r.: 4 –, 1989 r.: 2 –) medalista MP juniorów. Dwukrotny złoty medalista w 8+ (1990 r.) i 4 – ML (1994 r.) MP seniorów. Brązowy medalista MP seniorów w 4 – w 1988 r. Trenerzy: Grażyna Marchlewska, Krzysztof Krupecki. Obecnie jest trenerem AZS Szczecin. W 2003 r. uznany za trzeciego trenera Ziemi Szczecińskiej w plebiscytcie „Kuriera Szczecińskiego”.

Andrzej Małek

Urodzony 17.07.1968 r. Staż treningowy: 9 lat. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Złoty medalista MP juniorów w 1987 i 1988 r. w czwórce podwójnej. Złoty medalista Młodzieżowych MP w 1988 i 1989 r. w czwórce podwójnej. Srebrny medalista Młodzieżowych MP w 1989 r. w dwójce podwójnej. Złoty medalista MP seniorów w 1993 r. w czwórce podwójnej. Wielokrotny medalista Akademickich MP. Trenerzy: Henryk Walczukiewicz (SKS „Czarni” Szczecin), Grażyna Machlewska, Krzysztof Krupecki.

Krzysztof Młynnik

Urodzony 19.01.1981 r. Staż treningowy: 8 lat. Czołowy zawodnik AZS Szczecin. Brązowy medalista MP juniorów młodszych w 1997 r. w dwójce podwójnej. Trzykrotnie złoty (4 –, 2x), dwukrotnie srebrny (2x), brązowy (4 –) medalista Młodzieżowych MP. Złoty (2001 r.: 4x w ML), pięciokrotnie srebrny (2x, 4x w wadzie ciężkiej i lekkiej), dwukrotnie brązowy (2x, 4x) medalista MP seniorów. Wielokrotny złoty, srebrny, brązowy medalista Akademickich MP. Złoty medalista w MŚ do lat 23 w 2003 r. w 4x. Laureat Plebiscytu na Najlepszego Sportowca Ziemi Szczecińskiej w 2003 r. (5. miejsce). Trenerzy: Piotr Kula, Krzysztof Krupecki. Obecnie student III roku IKF US.

Ireneusz Omięcki

Urodzony 10.09.1958 r. Wzrost 160 cm, ciężar 50 kg. Czołowy zawodnik SKS „Czarni” Szczecin. Członek kadry narodowej. Wielokrotny medalista MP seniorów. Uczestnik Mistrzostw FISA juniorów w czwórce ze sternikiem

w 1976 r. (4. miejsce). Uczestnik MŚ w 1979 r. w czwórce ze sternikiem (9. miejsce). Uczestnik MŚ w 1983 i 1985 r. w dwójce ze sternikiem (dwukrotnie 9. miejsce). Uczestnik MŚ w 1986 r. w czwórce ze sternikiem (6. miejsce). Uczestnik igrzysk olimpijskich w Seulu w 1988 r. w dwójce ze sternikiem (9. miejsce). Trener Ryszard Kędziński.

3. Wyniki badań

W badanej grupie 56 wioślarzy (10 kobiet, 46 mężczyzn) 10 osób to studenci WWF WSP, z których tylko 3 nie ukończyło studiów. Wydział WF WSP mógł się poszczycić doskonałymi zawodnikami, obecnymi absolwentami, m.in. trzema olimpijczykami – Róża Data-Ptak, Ewa Ambroziak i Jacek Ryłski. Do innych znanych zawodników należeli: Wojciech Jaśkiewicz, Marek Mejsyk, Marek Młocicki, Krzysztof Krupecki. Studentami WWF WSP byli: Bogusław Brudkiewicz, Eugeniusz Matyjaszczyk, Zbigniew Płudowski.

W gronie 37 wioślarzy wyczynowych – studentów IKF US – 22 osoby ukończyły studia, 10 ich nie ukończyło, a 5 kontynuuje naukę. W grupie absolwentów mamy 3 olimpijczyków: Marek Gawkowski, Marek Kolbowicz, Ireneusz Omięcki. Do innych znanych wioślarzy nie uwzględnionych w biogramach należą: Ryszard Grzeszkiewicz, Jan Jelec, Artur Jankowiak, Marcin Kwiatkowski, Wojciech Pawlak, Jarosław Rosiński, Waldemar Ostatek, a spośród studentek: Alicja Łaskowska, Izabela Wiśniewska. Studiów nie ukończyło z różnych powodów, często w wyniku zmian barw klubowych, wielu znakomitych wioślarzy, m.in.: Mirosław Kowalewski, Grzegorz Krzywania, Artur Małynicz, Dariusz Stefanowski, Dariusz Stadniuk, Mirosław Szymanowski, Tomasz Wysoczański, Tomasz Wołcz, Rafał Zielonka, Adam Zmyślony. Obecnie studentami IKF US są: Jacek Cybulski (III rok), Krzysztof Młynnik (II rok), Konrad Wasielewski (II rok) – brązowy medalista MŚ do lat 23 (4x ML) oraz złoty medalista MŚ seniorów (2005 r.: 4x).

Oprócz wioślarzy wyczynowców mamy także grupę wioślarzy amatorów, którzy reprezentują barwy uczelni na licznych regatach ligi międzyuczelnianej, regatach międzynarodowych, mistrzostwach w ergometrze wioślarskim. Należą do niej: Ewa Bąk – 3. miejsce w ME uniwersytetów, Romana Stencel – mi-

strzyni Szczecina na ergometrze wioślarskim w 1977 r., Monika Wesołowska – mistrzyni Pomorza Zachodniego na ergometrze w 1997 i 1999 r.

Średnia ocen ze wszystkich lat studiów obliczona na reprezentacyjnej grupie 11 wioślarzy wyczynowych wynosi 3,63. Trzeba pamiętać, że dotyczy ona zawodników studiujących często indywidualnym tokiem nauczania, przebywających zazwyczaj poza Szczecinem na rozlicznych zgrupowaniach i regatach.

4. Podsumowanie

Wioślarze – studenci IKF – w przeciągu dwudziestu lat istnienia Uniwersytetu Szczecińskiego sięgali po najwyższe trofea, zarówno w sporcie młodzieżowym, jak i seniorskim. Byli złotymi medalistami MP juniorów, młodzieżowców i seniorów, reprezentowali kadrę narodową na licznych regatach, byli uczestnikami ME, MŚ, IO. Oprócz sportu wyczynowego nie brakowało także miejsca i chęci dla sportu amatorskiego (sekcje uczelniane AZS). Była to zasługa trenerów – pracowników US oraz całego środowiska akademickiego Szczecina. Studenci uczestniczyli w cyklicznych regatach międzynarodowych, w regatach ligi międzyuczelnianej, w mistrzostwach Szczecina i Pomorza Zachodniego w ergometrze wioślarskim. W pracy z młodzieżą i seniorami sportowe sukcesy odnosili trenerzy – pracownicy US: Cezary Janiszyn, Krzysztof Krupcecki – trener kadry narodowej, najlepszy trener na Pomorzu Zachodnim w plebiscycie „Kuriera Szczecińskiego” w 1993, 1998 i 2003 r., trenerzy absolwenci WWF WSP, IKF: Jan Jelec, Piotr Kula i Wojciech Jaśkiewicz.

Skróty

4 – czwórka bez sternika

4 – ML czwórka bez sternika wagi lekkiej

4x czwórka podwójna

4x ML czwórka podwójna wagi lekkiej

2x dwójka podwójna

1x jedynka

IO igrzyska olimpijskie
ME Mistrzostwa Europy
Mistrzostwa Polski
MŚ Mistrzostwa Świata
OSM Ogólnopolska Spartakiada Młodzieży
8+ ósemka

BIBLIOGRAFIA

Źródła archiwalne

Ankiety karier sportowych studentów IKF US.

Opracowania drukowane

Kobendza R. (2001): *Zarys 80-letniej działalności Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich*. Warszawa.

Laskiewicz H. (2001): *Instytut Kultury Fizycznej w Szczecinie (1950–2000)*. Szczecin.

Olimpijczycy Pomorza Zachodniego (2003): red. J. Eider, H. Laskiewicz. Szczecin.

Opracowania niedrukowane

Jewtuszek M. (1997): *Kariery sportowe studentów IKF US*. Szczecin.

Kobendza R. (1980): *Wioślarstwo szczecińskie w latach 1948–1978*. Szczecin.

Stefanik R. (1995): *Kariery sportowe studentów IKF US*. Szczecin.

Szymański K. (2002): *Kariery sportowe studentów IKF US od 1997 roku*. Szczecin.

Prasa

Dziennik Szczeciński, 1992–1994.

Gazeta Wyborcza, 1998–2004.

Głos Szczeciński, 1984–2004.

Kurier Szczeciński, 1984–2004.

**THE SPORTS CAREERS OF ROWERS – STUDENTS OF THE INSTITUTE
OF PHYSICAL CULTURE**

Summary

The publication is a brief presentation of some careers and achievements of a group of rowers – students. In a consequence of the researches a group of 56 sportsmen were selected.

The article also deals with the input of The Physical Culture Institute in development of rowing in West Pomerania.

Translated by Ryszard Stefanik